

Η Τυφλή Δεσποινίς Δικαιοσύνη

Κώστας Σαββόπουλος

Την Τετάρτη 27 Σεπτεμβρίου δικάστηκε ενώπιον του Μικτού Ορκωτού Δικαστηρίου Ναυπλίου η 22χρονη Π.Α. για τη δολοφονία ενός 46χρονου άνδρα στην Κόρινθο τον Ιούνιο του 2016 με κατηγορίες για ανθρωποκτονία από πρόθεση σε ήρεμη ψυχική κατάσταση και οπλοκατοχή (για ένα μαχαίρι). Μαζί της κατηγορείται και η 17χρονη φίλη της για συνέργεια σε φόνο.

Τα ξημερώματα της 22ας Ιουνίου, η Π.Α. και η φίλη της καθόντουσαν σε ένα παγκάκι στην κεντρική πλατεία της Κορίνθου. Ο 46χρονος βγαίνοντας από ένα μπαρ, σε κατάσταση προχωρημένης μέθης όπως φανερώνουν οι τοξικολογικές έρευνες, πλησίασε απειλητικά τις 2 κοπέλες και άρχισε να της παρενοχλεί σεξουαλικά. Όταν οι 2 κοπέλες σηκώθηκαν να φύγουν ο 46χρονος τις ακολούθησε και ενέτεινε τις απόπειρες σεξουαλικής παρενόχλησης, αυτή τη φορά σωματικά. Παραβίασε τα όρια της κοπέλας και προσπάθησε να την στριμώξει. Η κοπέλα μέσα σε κατάσταση πανικού και προσπαθώντας να απεγκλωβιστεί τον μαχαιρώνει θανάσιμα στο στήθος. Ξανά σύμφωνα με τις μαρτυρίες της ίδιας, ο στόχος δεν ήταν να τον σκοτώσει αλλά απλώς να τον απομακρύνει.

Εδώ κάπου τελειώνει η εξιστόρηση των γεγονότων. Υπάρχει συμπληρωματικό βίντεο υλικό που όχι μόνο επιβεβαιώνει τα λεγόμενα της 22χρονης (πως δηλαδή δεν βρισκόταν σε ήρεμη ψυχική κατάσταση) αλλά που δείχνει πως πριν την έξοδο του από το μπαρ ο 46χρονος είχε παρενοχλήσει σεξουαλικά και άλλες δύο κοπέλες μέσα στο μαγαζί.

Η κοπέλα καταδικάστηκε σε 15 χρόνια κάθειρξη χωρίς να αναγνωριστεί η άμυνα απέναντι σε σεξιστική επίθεση ως λόγος άρσης του αδίκου χαρακτήρα της πράξης. Με ένα αρκετά πρόχειρο γκουγκλάρισμα όσον αφορά την υπόθεση μπορεί να δει κανείς κάποιους τίτλους των πιο μεγάλων ειδησεογραφικών sites όπως

για παράδειγμα στο Πρώτο θέμα «Μια 22χρονη έσφαξε μέσα στη μέση του δρόμου τον 46χρονο στην Κόρινθο», στο Newsbeast.gr «Μια 22χρονη μαχαίρωσε τον άτυχο άνδρα στην Κόρινθο», iefimerida.gr «Σοκ στην Κόρινθο: 22χρονη έσφαξε 46χρονο μέσα στη μέση του δρόμου». Με λίγο παραπάνω ψάξιμο η μόνη, πιο ήπια ως πούμε, επικεφαλίδα ήταν στη michanitouchronou.gr όπου «22χρονη μαχαίρωσε στη μέση του δρόμου 46χρονο, ΙΣΧΥΡΙΖΕΤΑΙ, ότι την παρενόχλησε σεξουαλικά».

Έχει σημασία η επιλογή των λέξεων στους τίτλους ή και πιο γενικά, γιατί μας βοηθούν να **οπτικοποιήσουμε μια κατάσταση**. Γενικά ο λόγος είναι ένα αρκετά ισχυρό εργαλείο στο πως διαμορφώνεται μια εικόνα στη κοινή γνώμη. Η 22χρονη έσφαξε στη μέση του δρόμου, προκάλεσε ΣΟΚ, ο άνδρας ήταν άτυχος και στο τέλος ΙΣΧΥΡΙΖΕΤΑΙ πως την παρενόχλησε σεξουαλικά. Αλήθεια σε κανένα τίτλο δεν αναφέρονται οι λέξεις αυτοάμυνα, απόπειρα βιασμού ή μέθη. Εμφανίζεται μόνο η έκφραση «την παρενόχλησε σεξουαλικά» για να ενημερωθεί το κοινό πως κάτι τέτοιο, το ΙΣΧΥΡΙΖΕΤΑΙ η κοπέλα, διότι μπορεί και να μην συνέβη. Άσχετα που επικυρώνεται από βίντεο και στοιχεία που κατατέθηκαν στην Αστυνομία. Γιατί όταν κάποιος ισχυρίζεται κάτι, μπορεί και να κάνει λάθος. Υπάρχει δηλαδή και περιθώριο αμφιβολίας.

Πάμε μερικά χρόνια πίσω στον Ιούνιο του 2012. Ένας 24χρονος φοιτητής Ιατρικής στην Παιανία πυροβολεί και σκοτώνει έναν ληστή αλβανικής καταγωγής με κυνηγετική καραμπίνα, αφού ο τελευταίος είχε εισβάλει στο σπίτι του πρώτου με σκοπό να τον ληστέψει. Από την πρώτη στιγμή γίνεται λόγος σε αρκετά sites για την ηρωική ψυχή του φοιτητή που προστάτευσε το σπίτι του και την μητέρα του (σημαντικά συστατικά στοιχεία της τιμημένης ελληνικής ψυχής) ενάντια στον ξένο εισβολέα. Του αναγνωρίστηκε το ελαφρυντικό του «βρασμού της ψυχικής ορμής» και αναγνωρίστηκε πως δεν σκότωσε τον ληστή από πρόθεση, καθώς τον πυροβόλησε σε απόσταση μεγαλύτερη των 30 μέτρων, «εκπυρσοκρότησε το όπλο», όταν ο ληστής προσπαθούσε να ξεφύγει.

Κατά τη διάρκεια της δίκης, η οικογένεια του 24χρονου μαζί με

σύσσωμη την τοπική κοινωνία της Παιανίας στάθηκε στο πλευρό του ζητώντας την αθώωση. Αρκετοί τοπικοί φορείς και κόμματα εξέδωσαν ανακοινώσεις που υπογράμμιζαν την έξαρση της εγκληματικότητας και την ανάγκη να επέμβει η πολιτεία. Η αυτοδικία στην προκειμένη περίπτωση θεωρήθηκε αναγκαία και φυσικά ο 24χρονος αθώθηκε. Η απόφαση του δικαστηρίου δεν τον οδήγησε σε φυλάκιση και προφανώς ο 24χρονος είναι ελεύθερος. Την επόμενη της δίκης οι τίτλοι των ειδησεογραφικών δεν κατάφεραν να κρύψουν τον ενθουσιασμό για την απονομή της δικαιοσύνης. **«Άφησαν ελεύθερο τον 24χρονο», «Αφέθηκε ελεύθερος ο 24χρονος που πυροβόλησε τον Αλβανό στην Παιανία», «Ελεύθερος ο 24χρονος φοιτητής από την Παιανία».**

Δυο ίδιες υποθέσεις, δύο διαφορετικές ποινές και τελικά δύο διαφορετικοί κόσμοι. Ένας Αλβανός ληστής νεκρός, ένας επίδοξος Έλληνας βιαστής νεκρός. Η εθνικότητα του πρώτου φιγουράρει σε όλα τα ειδησεογραφικά, η εθνικότητα του δεύτερου πουθενά. Η προστασία της ιερής οικογένειας, του θεμέλιου λίθου της ελληνικής πατριαρχίας ένα αγαθό άξιο να προφυλαχθεί με κάθε μέσο και από την άλλη το σώμα και η αυτοδιάθεση μιας νεαρής κοπέλας, ένα αγαθό που όπως φαίνεται δεν του αρμόζει κανένα ελαφρυντικό στοιχείο και καμία υπεράσπιση. Όπως προέκυψε από τη δίκη της 22χρονης, μεγάλωσε σε ένα τοξικό περιβάλλον, με τον πατέρα της να κακοποιεί τη μάνα της, όπου τελικά δεν άντεξε και έφυγε από το σπίτι. Εξ 'ου και το μαχαίρι με το οποίο μαχαίρωσε τον 46χρονο. Σύμφωνα με μαρτυρίες της ίδιας αλλά και της υπεράσπισης η 22χρονη αφότου έφυγε από το σπίτι της (λόγω του προβληματικού οικογενειακού περιβάλλοντος) έμενε σε παγκάκια, σε σπίτια φίλων ή και στο δρόμο και το μαχαίρι που χρησιμοποίησε το είχε για προστασία.

Δύο αποφάσεις μέσα από το πρίσμα του φύλου και της φυλής που δημιουργούν δύο διαφορετικά αλλά εξίσου ζοφερά πλαίσια. Το πρώτο πλαίσιο όπου μια γυναίκα πλέον θα σκεφτεί 2 φορές πριν υπερασπιστεί το σώμα της απέναντι σε έναν επίδοξο βιαστή καθώς το νομικό προηγούμενο θα την φοβίσει και το δεύτερο πλαίσιο όπου ένας Έλληνας άντρας δεν θα σκεφτεί καθόλου να σκοτώσει

έναν «παραβατικό» αλλοδαπό για να προστατέψει την περιουσία του και την οικογένεια του.

Τα πλαίσια της πατριαρχίας και του ρατσισμού δεν δημιουργούνται μόνο από τα πράγματα που κάνουμε. Δημιουργούνται και από τα πράγματα που δεν κάνουμε. Έρχονται να γεμίσουν εκείνο το κενό της απραξίας που εμφανίζεται όταν δεν υπάρχει αντίλογος. Η σημερινή απόφαση δημιουργεί ένα πολύ ζοφερό και οριακά μισογύνικο προηγούμενο. Όταν επιλεκτικά ποινικοποιείται η αυτοάμυνα και επίσης επιλεκτικά απονέμεται η δικαιοσύνη δημιουργούνται ταβάνια και εκτρέφονται τέρατα. Από τη μία θα βρίσκονται οι προνομιούχοι και από την άλλη οι καταπιεσμένοι.

Όπως ανέφερε και ο δήμαρχος Παιανίας το 2012 στη δίκη του 24χρονου: «Σήμερα, σε μία κοινωνία που ζούμε, που είμαστε στο έλεος της λεηλασίας και της κακοποιίας πρέπει να ξέρουμε και ποια είναι τα όπλα τα οποία θα αμυνθούμε. Εμείς, σαν δήμος, έχουμε τη δυνατότητα και προσπαθούμε με τον πιο σωστό τρόπο να αντιμετωπίσουμε αυτή την κατάσταση. Αλλά ένας άνθρωπος ο οποίος βλέπει στο σπίτι του ξένους ανθρώπους με ένα μαχαίρι στο λαιμό της μητέρας του και με την απειλή ότι 'θα σας καθαρίσουμε', από 'κει και πέρα το μυαλό σου σαλεύει». Ενώ λίγο παρακάτω συνεχίζει: **«Δεν είναι κάτι που το ασπαζόμαστε, αλλά είναι μία άμυνα. Σε αυτόν τον πόλεμο -επιμένω και το υπογραμμίζω- που σήμερα γίνεται κατά των κακοποιών και κατά της κατάστασης που έχουμε βρεθεί, είναι μία άμυνα».**

Πράγματι, δίκιο έχει ο δήμαρχος. Σήμερα βρισκόμαστε εν μέσω ενός πολέμου όχι όμως ενάντια σε κάποια κατά φαντασία ξένη απειλή. Αρκεί να κοιτάξει κανείς τα ποσοστά των σεξουαλικών παρενοχλήσεων, των βιασμών ή της ενδοοικογενειακής βίας που καταγγέλλονται σε συνδυασμό με τις καταδικαστικές αποφάσεις γι' αυτά. Στον πόλεμο λοιπόν που εξελίσσεται μπροστά μας θα φροντίσουμε να πάρουμε θέση στο πλευρό των καταπιεσμένων. Γιατί το δικαίωμα στην άμυνα είτε αναγνωρίζεται ποινικά είτε όχι είναι καθολικό. Δικαιοσύνη για όλες και όλους ή δικαιοσύνη για κανέναν.